

Pavle Kveder

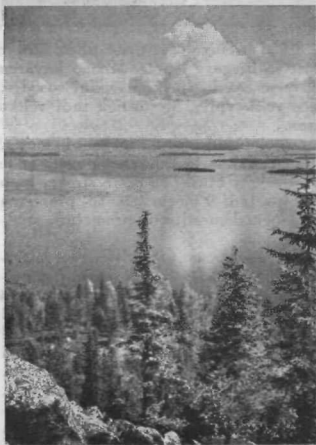
Finska — dežela jezer, gozdov in najboljših sportnikov

V zadnjem času slišite mnogokrat o Finski. Gotovo bi radi vedeli kaj več o tej zanimivi deželi.

Finska je napredna severna država. Po površini meri 388.500 km² (cela Jugoslavija in pol!), a ima samo 4.000.000 prebivalcev. Je republika, t. j., v njej ne vlada kralj, pač pa volijo vsakih 6 let predsednika.

Finska je revna, a srečna in vzorno urejena država, morda edina država na svetu, v kateri ne poznajo brezposelnosti in beračenja. Tudi milijonarji so med Finci menda tako redki, da bi jih našteali na prste. Ljudje niso bogati, pa vendar tudi revežev ni med njimi. Tam ima vsak svoje delo, zanj pa je toliko plačan, da se lepo in pošteno preživlja. Beračenje jim je nepoznano.

Dežela, v kateri prebivajo marljivi Finci, je valovita. Njeno površino sestavlja več deset tisoč jezer in pa nepregledni brezovi in iglasti gozdovi. Posebno sever in vzhod sta zelo gozdnata dela države. 57% vse finske zemlje so gozdovi, 30% pa je jezer in močvirij. Finska, ki jo sami imenujejo Suomi,

Finska pokrajina z jezeri in gozdovi

je torej dežela jezer in gozdov. Gozd je Fincem glavni vir dohodkov in bogastva. Njihova lesna industrija je po velikosti med prvimi v Evropi. Les in lesne izdelke (celulozo, papir, lepenko in podobno) izvažajo. Jezera, ki se prelivajo druga v drugo, so jim kot vodna pota zelo poceni, pa tudi lega morij je kot nalašč ustvarjena za lahek izvoz v sosednje dežele. Jezera s številnimi slapovi so izkoristili za elektrifikacijo svoje zemlje.

Tudi živinorejci so Finci. Živino in mlečne izdelke izvažajo. Zelo razvito je poljedelstvo. Predvsem goje oves, rž in ječmen. Pridelajo pa zelo malo pšenice in jo morajo za lastno uporabo uvažati. Največ trgujejo z Norvežani in Nemci. Mnogo zasluži jim daje ribarjenje v jezerih in v morju.

Kot naša država je tudi Finska zelo mlada. Svojo samostojnost je dobila ob koncu svetovne vojne. Odtlej pa je v vseh ozirih ogromno napredovala.

Mogočne stavbe
v Helsinkih

Glavno mesto je Helsinki in ima 290.000 prebivalcev. Čiste ulice, široke asfaltne ceste in splošna vzorna urejenost so njegove lepote. Mnogo kavaren ima in trgovin; lastniki teh pa so predvsem Švedi, finski narodni sosedje, ki so se vselili mednje in imeli na Fince velik vpliv. Mesto ima tudi veliko slaščičaren, javnih knjižnic in cvetličaren.

Zanimivo je tudi, da so prav za prav v celoti zidana na Finskem le mesta, ki so res krasna, po vaseh so pa hiše lesene, saj je lesa povsod dovolj in je za graditev poslopij najcenejši material. Po vsej Finski so ceste široke, lepo asfaltirane, vozovi, kolesa in avtomobili so tudi Fincem glavna prometna sredstva. Pa še dvoje koristnih in skoraj nenadomestljivih prometnih sredstev pozna Fince: poleti čoln in pozimi smuč.

Finci so znani kot preprosti, nepokvarjeni, resni, zaupljivi, preračunljivi, delavni in zelo vztrajni ljudje. Posebno prijazni so s tujcem. Ta prijaznost pa ni narejena; tako domači so, da se človek med njimi počuti kot doma. Otroci hodijo v šolo obvezno od 7. do 15. leta. Zato pa ni najti med finskim narodom nepismenih! Imajo tudi veliko gimnazij in strokovnih šol in kar tri vseučilišča. Važna predmeta v šolah sta telovadba in šport. Finci so postali poznani po svetu zaradi svojih športnih uspehov. Lahko rečemo, da so Finci športni narod, saj imajo oni na vsem svetu najboljše smučarje, tekače, odlične telovadce in drsalce. Žive zelo skromno, res športnikom primerno. Njihove kavarne se ob desetih zvečer zapro, gostilen pa na Finskem sploh ne poznajo! Finska hrana je zelo mnogovrstna in redilna. Jedo veliko, posebno presno maslo in ribe ljubijo. Kruh je trd, ovsen.

Nad polovico finskega prebivalstva tvorijo ženske — 56% —, zato pa opravljajo žene vse mogoče poklice. So tovarniške delavke, brivci, sprevodnice, univerzitetne uradnice in profesorice, načelnice v ministrstvih, bančne ravnateljice itd. ... Celo svojo žensko vojaško organizacijo imajo. Pa ne mislite, da zato delajo samo ženske. Moški so strokovnjaki in delajo predvsem taka dela, ki bi jih ženske zaradi teže ali odgovornosti ne zmogle.

So pa Finci gotovo najbolj pošten narod na svetu. Zaklepanje hiš in stanovanj tam ni v navadi, tuje stvari se nihče ne dotakne. Tisti, ki so potovali po Finski, pripovedujejo skoraj neverjetne stvari. Nekdo mi je pravil, da se je peljal s taksijem na izlet. Pri plačevanju pa je nanese, da ni imel drobiža, s katerim bi plačal šoferju, pa tudi šofer ni imel denarja, da bi mu izmenjal večji bankovec. Pa mu je šofer mirno in hladnokrvno dejal: »Nič hudega, ko boste zmenjali in boste spet prišli tod mimo, mi boste že dali zasluženok!« To je zaupanje v poštenost, kajne? Časopis si kupiš na ulici tako, da ga vzameš s kupa, denar zanj pa vržeš v nabiralnik, ki je zato pripravljen. Časopise namreč raznese prodajalec po mestu, jih pusti tam, ljudje jih mimogrede jemljejo in plačajo kar v nabiralnik, prodajalec pa zvečer pobere neprodane časopise in denar.

Spet drugi mi je pravil, da je med nakupovanjem sadja pozabil na stojnici svojo aktovko. Šele zvečer jo je pogrešil. Spomnil se je, kje bi utegnila biti, odšel je tja in dobil jo je na istem mestu, kjer jo je pozabil. Ves dan je bila tam in nikomur ni prišlo na misel, da bi jo vzel.

Zanimivo je tudi, kako se Fincem po deželi razdeli pošta. Dežela je preveč prostrana, da bi zmogli pismonoše raznesti pošto po finskih domovih. Pa so si drugače uredili to stvar. Ob važnejših cestah vise na drogih poštni nabiralniki, ki se razlikujejo od naših v tem, da niso zaprti, ampak imajo pridvižen pokrov, da ga lahko vsak odpira in zapira. V tak nabiralnik dene poštar pošiljke, pisma in tudi denar, obenem pa pobere iz nabiralnika pošto, ki so jo tjakaj prinesli okoličani. Prav tako tudi okoličani pobere iz zabojčka pošto in si jo razdele. Zabojček je torej vedno odprt, pa se ne dogodi, da bi kak nepridiprav vzel pismo ali denar — vedno pride v roke naslovljencu. Spet je to dokaz finske poštenosti.

»Res je Finska srečna dežela,« so mi pripovedovali tisti, ki so med Finci samimi vzljubili to severno pokrajino. Da, zadovoljno in srečno so živeli tam daleč na severu dobri in pošteni Finci. Zdaj pa grme topovi po tej lepi zemlji in jo izpreminjajo v ruševine. A maloštevilni Finci vztrajno in junško branijo svojo ljubljeno domovino...

Pozimi
na
Finskem